

FLOBOX

– cserepes növény igényes csomagolásban

Bauer Janka végzős könnyűipari mérnök

Óbudai Egyetem, RKK, Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet

Témavezető: Tiefbrunner Anna mestertanár

Vajon melyik az a termék, amely szinte minden háztartásban megtalálható a konyhától a fürdőszobáig, de irodai környezetben is gyakran használják? Életkortól és nemtől függetlenül minden célcsoport „fogyasztja”, ára a pár száz forinttól a több száz ezres nagyságrendig terjed? Továbbá nincs semmiféle garancia arra, hogy sokáig „használni” tudja majd a fogyasztó, mégis megvásárolja?

A szobanövények tökéletesen megfelelnek ezeknek a kritériumoknak, szinte észrevétlenül mindenki hétköznapi életében jelen vannak, és sok tekintetben kakukktójságnak számítanak a többi fogyasztási cikk között.

A fent felsorolt tények dacára sajnálattal tapasztaltam, hogy nagyon kevés olyan csomagolást találni a piacon, amelyek érdemben védik ezeket a különleges termékeket a mechanikai sérülésektől, közben könnyen szállíthatók anélkül, hogy magunk földesek vagy vizesek lennénk, és persze az esztétikumról és a környezettudatosságról se feledkezzünk meg.

A probléma része az is, hogy ezeket a termékeket jelentős részben műanyag csomagolószerekkel burkolják, a műanyag fóliák használata főleg az átázás miatt kézenfekvő. Másrészt a cserepes növényeket gyakran a virágüzletekben közvetlenül a vásárláskor az eladó csomagolja be, így a kereskedőkben nem alakult ki igény egy praktikus fogyasztói csomagolásra.

A világ változik, az online megrendelések és webshopok egyre népszerűbbek a vásárlók körében ebben a szegmensben is, illetve az elmúlt pár évben a fiatal felnőttek körében trenddél vált a szobanövények gyűjtése és gondozása. Az economist.com cikke szerint 2000 óta a holland növényexport másfélszeresére nőtt, 2016-ban pedig Európában összesen 36 milliárd eurót költöttek a vásárlók szobanövényekre, a növényaukciókon akár öt-nyolc ezer dollárt is fizetnek egy különleges példányért. Mára hazánkban is sok „dízájner” virágüzlet nyílt, amelyek olyan különleges prémium kategóriás növényeket is árusítanak, amik megkövetelik egy korszerűbb csomagolás használatát. A nagyobb kertészetek is igyekeznek felvenni a versenyt és online webshopokat indítani, ennek szintén velejárója a csomagolások innovációja.

FLO BOX

Kialakult az igény egy olyan modern és megkapó fogyasztói csomagolásra, amely megfelelően védi a terméket és megoldást nyújt az élő növények szállításával és tárolásával kapcsolatos problémákra, hangsúlyt fektetve a praktikumra és a reklámfunkcióra. Egy olyan forma megalkotása volt a cél, amit minden korosztály nemtől függetlenül szívesen levonne a polcra úgy, hogy közben tudja, a benne lévő növény épen és sértetlenül jut el odáig, hogy az otthona díszé legyen.

Mivel egy egészen egyedi terméktípushoz készülő csomagolás tervezéséről van szó, különös figyelmet kell fordítani a termék tanulmányozására. Élő növények esetében a „terméknek” különleges tulajdonságai vannak, azaz lélegeznek, fotoszintetizálnak és vizet vesznek fel, illetve párologtatnak el. A növények a fotoszintézis során a fény energiájának felhasználásával szerves anyagból szerves anyagot állítanak elő. Konkrétan a leveleken keresztül felvett CO_2 -ot és a gyökereken felvett vizet glükózzá és oxigénné alakítják. Tehát ha egy növény huzamosabb ideig nem jut fényhez, leáll a fotoszintézis, és nem tud magának glükózt, azaz a működéséhez szükséges tápanyagot előállítani. Ügyelni kell arra a csomagolás megtervezésekor, hogy pár napnál tovább ne legyen zárt, fénymentes csomagolásban a termék. Erre megoldást jelentenek a piacon legtöbbször használt átlátszó trapéztasakok, amik jól átengedik a fényt, de nem biztosítanak megfelelő mechanikai védelmet.

Ezek az élettani tulajdonságok azért lényegesek, mert megfelelő körülményeket kell biztosítani a csomagoláson belül a növénynek az életben maradáshoz. A talpraeszen a gyökereknél a nedvességet meg kell tartani, és az alapanyagként választott hullámpapírlémezzel sem érintkezhet víz a papír elázása miatt. Olyan megoldás kell, ami lehetővé teszi, hogy a növényt fény érje az üzlet-

ben, de a szállításkor védelmet biztosítson. A felső rész nem záródhat légmentesen, hiszen akkor a növény nem tudja végezni a gázcserét, megfullad. Ezzel szemben a felső részen jelentős mechanikai védelemre van szükség a törékeny levelek és virágok miatt. Különösen törékeny növények esetén szükséges a töltőanyag használata is.

Mindezen kritériumok figyelembevételével született meg a FLOBOX, egy hullámpapírlémezből készült egyszerűen összeállítható doboz, amelynek formája figyelemfelkeltő, funkciói pedig a terméket és fogyasztót is maximálisan kiszolgálják.

A csomagolás formája a termék alakját követi, felfelé szélesedik, magassága 52 cm, szélessége 20 cm, a fogantyú és a legszélesebb pont ugyanakkora. A doboz stabilitása megfelelő, üresen sem dől el, a termékkel együtt sem. A felső záróelem visszazárható, nem csúszik szét többszöri használat után sem, és ezenkívül előny, hogy nem szükséges segédeszköz a nyitáshoz. Felmerült a dézsmálás problémája a könnyen nyitható és visszazárható kialakítás miatt, ez egy zárjegyként funkcionáló hosszúkás matricával kiküszöbölhető. Hátrány, hogy a termék behelyezése a csomagolásba csak úgy megoldható, ha a fogantyú részt ezalatt kivesszük a helyéről. A fogantyút nem kell ragasztani, egy téglalapból egyszerűen összehajtható és könnyen bedugható a felső két részbe, ezért a termék kezelhetősége egyszerű a kiskereskedő és a vásárló számára is. Fontos szempont, hogy a fogantyú a formájából adódóan nagyon kényelmes. Zárt állapotban hátrány, hogy nem láthatjuk a terméket, de a címkek megfelelően utalnak arra, mit tartalmaz a csomagolás. Két szemközti oldalának felső egyharmada könnyen kitéphető, a lemez perforált. Az eltávolítható két oldal nélkül a növény jól látható és így is stabil maradt a szerkezet, nem dől el és nem törik meg a lemez. Fontos, hogy kampóra akasztva is egyensúlyban maradjon a csomagolás, így a virágüzletben és a vásárló otthonában is használható függő cserépként.

Ennél a termékénél különösen fontos, hogy a márkauzenete környezettudatosságot sugalljon, ezért a töltőanyagok közül a biológiailag lebomló jöhetnek szóba. A fagyapot ideális erre a célra, egyenletes szálvastagságú erdei fenyőből készült, natúr színű. A növénytermesztés során a kókuszrostot természetközeli közegként és geotextíliaként használják. A növények csomagolásához is egyre gyakrabban alkalmazzák a cserépben lévő

föld kiömlése ellen, és a nedvesség megtartásához ezzel burkolják körbe a növény tövét, opcionálisan ez is alkalmazható.

A doboz anyaga E hullámpapírlemez, ez szabvány szerint 4-6 kg-os tömegű termékeket is elbír, egy átlagos 40 cm magas növény cseréppel együtt sem éri el az 1 kg-ot. A cserépből szivárgó víz miatt a doboz alján egy vízzáró megoldásra is szükség van, hogy ne ázzon el a hullámpapírlemez. Erre a legkényesebb egy műanyag fólia vagy tasak. Mivel a környezetterhelési és esztétikai szempontok miatt sem ideális ezek használata, egy olyan záróelemet kellett találni, ami műanyag ugyan, de többször felhasználható. Ilyen a műanyag növényalátét, amit a fogyasztók egyébként is megvásárolnak minden egyes növényhez, ugyanis otthon is használják. Ezek az alátétek a szabvány méretű cserépekhez kaphatók, nagykereskedelmi áruk mérettől függően 30–200 forint között mozog. Ha a doboz hullámpapírlemezéből készül, ezenkívül csak fagyapotot, illetve opcionálisan kókuszrostot használunk, akkor ennek az alátétnek az árát beépíthetjük a csomagolás árába. Fogyasztóbarát megoldás, mert nem kell külön kiegészítőt vásárolni a növény mellé, és a vízzárást is megoldja.

Mivel az előoldal és a hátoldal felső részét el lehet távolítani, ezért a címkék mindkét oldalon az alsó harmadban vannak. Maximális szélességük 120 mm, magasságuk 85 mm, így ha a kiskereskedő leszedi a kitéphető részt, akkor is látszik majd a FLOBOX logó. A hátoldali matrica mérete megegyezik az előoldali matricával. A hátoldalra kerülnek a vevőnek szóló útmutatások a növény igényeiről, gondozásáról. A legnagyobb elem a hátsó címkén egy HELLO! felirat a logó betűtípusával, ez figyelemfelkeltő, és egyben megszólítja a fogyasztót, majd arra ösztönzi, hogy olvassa az alatta található pár szavas útmutatót. A gyors érthetőség miatt letisztult stílusú ikonok illusztrálják a gondozási útmutatót. Színek tekintetében a zöld árnyalatok használata szinte elengedhetetlen egy ilyen termék esetén, hiszen ez a szín tükrözi a természetességet.

Kiegészítő jelzésekhez is készültek címkék, a feltépesi helyet jelölő elem vagy az újrahasonosításra buzdító üzenet is kerülhet a dobozra. Ezeket a címkéket úgy kell elhelyezni, hogy az eltávolítható részekre kerüljenek azok a matricák, amik a fogyasztónak nem jelentenek hasznos információt, ha otthon virágtartóként felakasztja a csomagolást. Az újrahasonosításos kör alakú

elemek átmérője 65 mm, a feltépesi helyet jelölő körmatrica átmérője pedig 32 mm. A hosszúkás téglalap alakú matricák is opcionálisan használhatók, különböző növénycsoportokat jelölnek, mint például árnyéktűrő növények vagy az adott termék latin nevét tartalmazzák. Ezek mérete 170 × 17 mm.

A külső arculati és dizájnelemek könnyen variálható címkék, de a doboz teljes felülete nyomtatható is, és akár az egyes virágüzlet arculatához igazítható. A FLOBOX logót viszont minden esetben el kell helyezni a dobozon. Egy ilyen különleges fogyasztói cikkhez, mint az élő növény, különleges csomagolás illik, amely megfelelően védi a terméket, formailag újszerű, esztétikus és különösen fogyasztóbarát, hiszen ergonomikus, egyedi kibontási élményt biztosít és a háztartásban tovább használható függő virágtartóként.